

Muzeum a změna V / The Museum and Change V

MUZEUM A ZMĚNA MUSEUM & CHANGE

Praha, Velký konferenční sál Národního archivu

22. – 24. listopadu 2016

Přednášející a resumé příspěvků:

(řazeno dle časového plánu a programu konference)

22. listopadu 2016

I. blok: Role muzeí ve společnosti – historie a současnost, I. část (11:00–13:00)

Moderuje: **Ondřej Dostál, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.**

Bruno César Brulon Soares

Prof. Dr. Bruno César Brulon Soares, brazilský muzeolog a historik; titul Ph.D. získal z antropologie. Od roku 2013 je profesorem teorie muzeologie na Katedře muzeologických studií a procesů (DEPM) na Universidade Federal do Estado do Rio de Janeiro – UNIRIO (Federální univerzita státu Rio de Janeiro – UNIRIO) v Brazílii. V současné době je koordinátorem výzkumné skupiny Experimentální muzeologie a prezentace (MEI) na UNIRIO a viceprezidentem ICOFOM (2016–2019).

Kontakt: Universidade Federal do Estado do Rio de Janeiro – UNIRIO
Rua Dr. Tavares de Macedo, n. 75, apto. 604 Icaraí, Niterói – RJ, 24220215
Rio de Janeiro
Federative Republic of Brazil
E-mail: brunobrulon@gmail.com
URL: <http://www.unirio.br>

Sociální a reflexivní úloha muzeí v současné společnosti

V minulých dvou stoletích byla muzea vytvářena a obnovována západními společnostmi, pracovala pro jejich účely a prohlašovala jejich řeč za legitimní. Historicky muzea uplatňovala svou koloniální moc tak, že si přisvojovala neevropské kultury. Muzealizace „Ostatních“ s jediným účelem symbolické a materiální dominance je důležitou součástí historie těchto institucí v západním světě. Rozprava o dekolonizaci muzeí, která se v muzeologii objevila na počátku 70. let 20. století, otevřela dveře kritičtějšímu postoji k představě „muzea“ a „dědictví“ uvádějících svůj status jako koncepty, které jsou kulturně zakotveny v evropské tradici. Konstrukce „sociální úloha muzeí“ je pak produktem tohoto scénáře nových druhů mocenských vztahů a decentralizace muzejního diskursu. Prezentace se bude zabývat současnými výzvami a sémantikou pojmu „sociální úloha“, která je v posledních čtyřech dekáдах muzeím přisuzována, přičemž navrhne reflexivní úlohu jako základ těchto institucí v post-koloniálním světě.

Jan Dolák

PhDr. Jan Dolák, Ph.D., vystudoval na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně historii a muzeologii, poté archeologii. V oboru pracuje od roku 1985, nejprve jako vedoucí pracovník několika muzeí, v letech 2002–2014 jako vedoucí Katedry UNESCO pro muzeologii a světové dědictví na Masarykově univerzitě v Brně. Nyní působí jako odborný asistent na Katedře etnologie a muzeologie Filozofické fakulty Univerzity Komenského v Bratislavě. Organizátor mezinárodních konferencí, přednáší doma i v zahraničí. Autor více jak 100 prací. Často citován v odborné literatuře – Evropa, Latinská Amerika, Asie. Člen redakčních rad odborných domácích i zahraničních periodik, člen poradních orgánů předních českých muzeí. Řešitel i oponent významných domácích i zahraničních projektů. Bývalý předseda Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., nyní předseda Muzeologické komise AMG a tajemník výboru Mezinárodní komise pro muzeologii ICOFOM.

Kontakt: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra etnologie a muzeologie
Gondova 2, 814 99 Bratislava
Slovenská republika
E-mail: jan.dolak@uniba.sk
URL: <http://fphil.uniba.sk>

Muzeum – jen konzerva nebo pouhý prostor pro imaginace?

Muzea byla a jsou kritizována pro svoji údajnou či skutečnou konzervativnost, elitářství, setrvávání v duchu osvícenství, pro disonanci mezi formálními praktikami a užíváním dědictví. Jsou považována za mauzolea (Adorno) či heterotopie (Foucault). Od 70. let 20. století se rozmáhají sociální hnutí, prosazující prvky „jinakosti“. I v muzeích se menšiny nejružnějšího typu dožadují svých skutečných i domnělých práv, částečně i pod vlivem demografických změn. Je zpochybňována nejen jedna univerzální či totální pravda, ale jakákoli pravda. Pozitivní metody práce s návštěvníkem, jako je sociální inkluze (Sandel), participace (Simon) apod., někdy sklouzávají v přesvědčení, že muzeum je pouhé místo imaginací (Smith). Nutné změny v pojetí role muzeí je nutno podrobit přísnému rozboru z pozic metodologických.

Irina Chuvilova

Irina Chuvilova, pracuje ve výzkumné skupině Encyklopedie ruských muzeí (Nový ústav pro výzkum kultury, Moskva); je vedoucí Muzejního centra (Informačně-analytického centra kultury a cestovního ruchu). Je členkou autorského týmu edice *Encyklopedie ruských muzeí* (2001), *Základy muzeologie*, *Slovník současných muzejních termínů* (2009), antologie *Muzeologická představa Ruska 18.–20. století* (2011) a dalších; je také autorkou více než 80 publikací o muzeologii. Je členkou ICOM, výboru ICOFOM; členkou Vědecké rady muzeí sibiřské pobočky ruské Akademie věd. Její profesionální zájmy jsou spojeny s vědeckými výzkumy v oblasti muzejní teorie a historie, se studiem regionálních muzeí a studiem muzejního publika.

Kontakt: New Institute for Cultural Research
Vasilievskaya st. 13–1, 123056 Moscow
Russia
E-mail: ivl12@yandex.ru
URL: <http://www.newrik.ru>

Muzeum v kultuře každodenního života

Příspěvek pojednává o výsledcích sociologických a psychologických výzkumů, což přináší možnost sledovat určité aspekty interakce mezi muzeem a muzejním obecnstvem. Jak muzeum ovlivňuje život moderních lidí, proč přicházejí návštěvníci do muzea, podle čeho si vybírají z nabídky muzea, co je motivací k návštěvě muzea a obecně, zda vůbec lidé potřebují navštěvovat muzea – to jsou otázky, na které autoři odpovídají. Byly formulovány závěry ohledně vědomé motivace k návštěvě muzea, která závisí na sociálně-demografických parametrech publika. Studium hodnot návštěvníků a experimentální studie o muzejní expozici umožnily rozlišit individuálně-psychologické znaky vnímání a interpretace muzejní výstavy. Přeměna běžného zvyku navštěvovat muzea v životní událost mění kulturu každodenního života a přitahuje návštěvníky do muzeí. Muzea mají o takovéto studie stále větší zájem, protože umožňují vytvoření moderní strategie rozvoje a zvýšení přitažlivosti muzeí pro různé segmenty muzejního publika.

I. blok: Role muzeí ve společnosti – historie a současnost, II. část (14:00–15:30)

Moderuje: **Luděk Beneš, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.**

Karel Ksandr

Mgr. Karel Ksandr, absolvoval obor dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Pracoval jako odborný referent v pražském Ústavu památkové péče (1992–1996) a jako odborný pracovník v Národním památkovém ústavu (1996–2003). V Národním muzeu působil v letech 2006–2010 jako náměstek generálního ředitele pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost. Od roku 2010 je generálním ředitelem Národního technického muzea, kde působil také jako odborný referent (1986–1989) a v letech 2003–2006 jako náměstek generálního ředitele. Zaměřuje se na dějiny architektury a památkové péče. Je autorem či spoluautorem několika výstav, dokumentárních filmů, článků i publikací, a držitelem řady profesních a odborných ocenění. Je členem vědeckých rad a poradních sborů kulturních a dalších společenských organizací (MK ČR, NPÚ, NM, NZM, ICOMOS, DOCOMOMO, VŠE ad.). Od roku 2015 je členem Exekutivy AMG.

Kontakt: Národní technické muzeum
Kostelní 42, 170 78 Praha 7
Česká republika
E-mail: reditel@ntm.cz
URL: <http://www.ntm.cz>

Technické muzeum současnosti

Příspěvek přibližuje současnost Národního technického muzea po dokončené rekonstrukci hlavní budovy v Praze a vybudování třinácti stálých expozic. Autor se také zamýšlí nad rozšířením expozičních ploch o více jak 35 % po vybudování Centra stavitelského dědictví v Plasích. Podstatnou součástí příspěvku je i zamyšlení nad budoucností technických muzeí ve vztahu k rozšiřujícím se Science centrům v Evropě. Autor závěrem konstatuje, že technická muzea musí být zachována jako paměťové instituce se sbírkotvornou činností, a tudíž jim nehrozí konkurence v případě Science center. Na příkladu spolupráce Národního technického muzea a Plzeňské Techmanie autor doloží, že dobře zvolená spolupráce těchto institucí může vytvořit mimořádný funkční model mimoškolního vzdělávání pro veřejnost.

Hajnal Kassai

Hajnal Kassai, pracuje od roku 2008 ve Ferenczy Museum Centre, kde se specializuje na služby návštěvníkům jako je marketing, muzejní vzdělávání, plánování, strategie ohledně členské základny a managementu instituce, od roku 2015 je zástupkyní ředitele muzea. Organizovala několik workshopů a konferencí ve spolupráci s různými institucemi zabývajícími se současným uměním ve střední Evropě. V současné době se věnuje hlavně dvěma oblastem: interpretačním metodám současného umění v muzeích, galeriích, uměleckých centrech a přípravě komplexní digitální strategie muzea. Je aktivní členkou Muzejního vzdělávacího a metodologického centra a členkou týmu odborníků pro služby návštěvníkům.

Kontakt: Ferenczy Museum Centre
2000 Szentendre, Kossuth Lajos utca 5
Hungaria
E-mail: kassai.hajnal@muzeumicentrum.hu
URL: <http://www.muzeumicentrum.hu>

Centrum umění Szentendre

Cílem Ferenczy Museum je vytvořit mezinárodní bienále současného umění, jelikož Szentendre má v této oblasti silnou tradici. Město Szentendre se svým muzeem má dvě možnosti: zůstat klasickým městským muzeem s průměrným výstavním programem a nízkým počtem návštěvníků nebo se stát novým centrem maďarského – a možná za několik let i středoevropského – současného umění. Příspěvek krátce představí pozadí, účel a výsledek první snahy o zorganizování Festivalu centra umění Szentendre. Dále se zaměří na zapojení návštěvníků pomocí jednoho z nejdůležitějších prvků – výstavy Chiharu Shiota „Rain of Memories“ (Děšť vzpomínek). Jedná se o umělecký projekt, kdy bylo muzeem nasbíráno a instalováno 15.000 klíčů, a to vše za spolupráce s 25 různými uměleckými institucemi z celého Maďarska. Do tohoto projektu bylo přizváno více než 15 škol. Instituci se podařilo s výzvou ke sbírání klíčů a s nimi spojených příběhů získat takový prostor v médiích jako nikdy předtím. V příspěvku budou dále představeny některé programy, které pomohly se zapojením a vzděláváním návštěvníků.

Elisabeth Heimann

Mag. Elisabeth Heimann, MA, studovala dějiny umění, historii a srovnávací literaturu ve Vídni a v Sieně. Několik let pracovala v oddělení vzdělávání ve Wien Museum, dříve známém jako Historické muzeum města Vídně. Od roku 2015 pomáhá mezinárodnímu vědeckému poradnímu výboru Domu historie Rakousko jako odborná a organizační projektová podpora.

Kontakt: Haus der Geschichte Österreich
Österreichische Nationalbibliothek, Josefsplatz 1, 1015 Wien
Austria
E-mail: elisabeth.heimann@univie.ac.at
URL: <http://www.hdgoe.at>

Rakouské národní historické muzeum opožďeno: Dům historie Rakousko

Do dnešní doby nemá Rakousko své národní muzeum věnované soudobé historii 20. století a tomu, jak se stalo demokratickou republikou s vlastními hranicemi po roce 1918. V lednu 2015 ustavil tehdejší ministr pro umění a kulturu poradní výbor pro rozvoj koncepce „Domu historie Rakousko“. Po desetiletých diskuzích kolem tohoto úsilí a po intenzivní rozpravě s většinou koaličních stran přijal rakouský parlament v březnu 2016 zákon, který garantuje realizaci HHA pod střechou Rakouské národní knihovny. Jakou úlohu na sebe chce vzít historické muzeum založené v 21. století? Dům historie Rakousko by měl zaplnit mezeru na rakouské muzejní a vzdělanostní scéně. Příspěvek přiblíží dlouhou historii projektu, velmi symbolické umístění a také cíle, výzvy a perspektivy nového muzea.

Veronika Kolaříková

Mgr. et Mgr. Veronika Kolaříková, je absolventkou magisterských studií oboru Sociologie na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity a oboru Sociální pedagogika na Pedagogické fakultě tamtéž. Zde také navazuje studiem doktorského studijního oboru Sociální pedagogika. V současnosti se její odborný zájem orientuje především na problematiku muzejní edukace a širšího muzejního fenoménu. Dále se zajímá o tematiku národní identity a její konstrukce. Obě témata přitom ve své vědecké činnosti propojuje.

Kontakt: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra sociální pedagogiky
Poříčí 7/9, 639 00 Brno
Česká republika
E-mail: kolarikova.veronika@mail.muni.cz
URL: <http://www.muni.cz/people/363842>

Národní identita v muzeu ve vztahu ke konstruktivistickým teoriím učení v konsekvencích dnešní doby

Národní identita sehrává v dnešním globalizovaném světě v životě lidí stále významnou a specifickou roli. Ta se reflektuje mj. v muzeích, v nichž se i dnes konstruuje a prezentuje. Příspěvek nastíní dílčí výsledky vybraných mezinárodních výzkumů zabývajících se národní identitou v muzeích a zasadí téma do kontextu problematiky konstruktivistických teorií učení. Ty sehrávají v prostředí moderního muzea a v jeho edukačních aktivitách důležitou úlohu. Specifickou roli mohou mít tyto teorie také ve výzkumných záměrech, neboť poukazují na fakt, že konstrukce národní identity je procesem podmíněným mnoha faktory. Patří mezi ně nejen konkrétní socio-kulturní podmínky země, muzeum, jeho expozice a pracovníci, ale i samotný návštěvník a jeho osobnost. Příspěvek proto představí problematiku konstruktivistických teorií učení a jejich možného využití nejen v prostředí muzea, ale i na poli muzejního výzkumu. Příspěvek se zaměří na to, jak je možné oba fenomény zkoumat a jakou úlohu v nich sehrává muzejní narativ, edukační záměr muzea i návštěvníkova zkušenost.

I. blok: Role muzeí ve společnosti – historie a současnost, III. část (16:00–18:00)

Moderuje: **Zdeněk Kuchyňka, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.**

Pavel Holman

Mgr. Pavel Holman, vystudoval Pedagogickou fakultu Univerzity Hradec Králové, obor Historie-pedagogika a poté Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně, obor Muzeologie. Po studiu pracoval jako historik Muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech, dále jako ředitel Městského muzea v Radnicích a od roku 1993 jako odborný asistent Katedry muzeologie (Ústavu archeologie a muzeologie) Filozofické fakulty Masarykovy

univerzity v Brně. Je členem poroty Národní soutěže muzeí Gloria musaealis, lektorem Školy muzejní propedeutiky, dále je členem Muzeologické komise AMG a Komise pro práci s veřejností a muzejní pedagogiku při AMG. Zabývá se dějinami sběratelství a muzejnictví, muzejním výstavnictvím a preventivní ochranou sbírek.

Kontakt: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie
Arna Nováka 1, 602 00 Brno
Česká republika
E-mail: holmikp@seznam.cz
URL: <http://www.muni.cz>

Sbírky a muzea jako nástroj panovnické a státní reprezentace a nástroj marketingu

Sbírky a sběratelství plní od počátku řadu funkcí – vědeckou, odpočinkovou, ekonomickou a také reprezentační. Konkrétní doklady o tom máme od středověku. Příkladem může být císař Karel IV. nebo francouzští králové. S rozmachem sběratelství od 16. století roste i jeho reprezentační funkce. Vlastnictví sbírky se stává i jedním ze znaků potvrzující společenský status vlastníka. Tato funkce se přenáší i na muzea, která se stávají reprezentantem státu či regionu. Tuto funkci neplní jen sbírky, ale i budovy, ve kterých jsou umístěny. Některé z nich se již dostaly také do učebnic architektury. Muzea dnes plní i marketingovou roli. Ukazují úspěchy vlastníka a lákají mnoho návštěvníků. Návštěva řady muzeí se postupně stala prestižní záležitostí.

Jakub Jareš

Mgr. Jakub Jareš, Ph.D., vystudoval historii a politologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Pracuje jako historik a archivář v Ústavu dějin a Archivu Univerzity Karlovy, kde se věnuje dějinám vysokého školství v poválečném Československu. Je spoluautorem knih *Prověřená fakulta, Náměstí Krasnoarmějců 2 a Jan Palach '69*. Jako autor a kurátor se podílel na několika výstavách. Vedle toho se zajímá o muzea a muzeologii teoreticky, muzejní počiny občasně recenzuje v odborném i denním tisku.

Kontakt: Univerzita Karlova, Ústav dějin a Archiv Univerzity Karlovy
Ovocný trh 5, 116 36 Praha
Česká republika
E-mail: jakub.jares@ruk.cuni.cz
URL: <http://www.ruk.cuni.cz>

Česká politika dějin a muzea po roce 1989

Muzea se po roce 1989 musela vyrovnávat s komunistickým dědictvím: mnoho muzeí se zdiskreditovalo podílem na politickém vzdělávání a propagandě, jejich nový management zdědil ideologicky poznamenané expozice a čelil poklesu zájmu návštěvníků i státní finanční podpory. Na konci první porevoluční dekády, v roce 2000, zahájil stát program rehabilitace památníků moderních dějin, který předznamenal rozkvět muzeí, který zažíváme dodnes. Zhruba od stejné doby můžeme ve státní kulturní politice sledovat silný důraz na českou národní identitu. V řadě muzeí a památníků jsme tak po roce 2000 svědky rozsáhlých modernizací expozic, během nichž byl český národní narativ očišťován od komunistického nánosů a „znovupřisvojován“ demokratickou občanskou společností. V tomto procesu ale jakoby zanikaly jiné úhly pohledu než ten národně český. Alternativy k němu nejsou formulovány a diskutovány. Multinárodní pohled (česko-slovensko-německo-židovsko-romský) si hledá cestu do muzeí jen jako appendix k hlavnímu příběhu, evropská či globální perspektiva zůstávají na okraji zájmu. Na rozdíl od amerického, německého či polského prostředí u nás nevznikají ani žádná nová muzea podporovaná státem, která by reflektovala vývoj náročné veřejné diskuze nad konfliktními tématy. Příspěvek se bude zamýšlet nad tím, proč jsou muzea v bývalé multinárodní a dějinami zmítané zemi jako Česká republika, tak bezkonfliktními místy.

Petr Kostrhun

Mgr. Petr Kostrhun, Ph.D., vystudoval archeologii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně, od roku 2002 pracuje v Moravském zemském muzeu, v letech 2006–2015 jako vedoucí Pavilonu Anthropos, od roku 2016 jako vedoucí nově vzniklého Centra kulturní antropologie. Vedle kurátorské práce a příprav řady výstav se odborně věnuje především studiu historie české archeologie a muzeologie, zejména v meziválečném období. Toto téma externě přednáší také na univerzitách v Brně a Olomouci.

Kontakt: Moravské zemské muzeum
Zelný trh 6, 659 37 Brno
Česká republika
E-mail: pkostrhun@mzm.cz
URL: <http://www.mzm.cz>

Fenomén Pavilon Anthropos – 55 let muzea v měnící se společnosti

V roce 2016 si Moravské zemské muzeum připomnělo 55. výročí existence dlouhodobě nejoblíbenější muzejní expozice věnované nejstarším dějinám člověka a lidské kultury – Pavilonu Anthropos. Vznik a rozvoj tohoto muzea však zajímavým způsobem reflektuje společenské změny v širších kontextech. V příspěvku zazní důvody vzniku předchůdce dnešního Anthroposu v meziválečném období, jeho další rozvoj na přelomu 50. a 60. let 20. století spojený ovšem na druhou stranu s omezeními vyplývající z reality socialistického Československa i aktivity muzea vzešlé ze změněných společenských podmínek po Listopadu 1989.

Danka Šubová

doc. RNDr. Danka Šubová, CSc., pracuje od roku 2001 na pozícií ředitelky Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši. Predtým pôsobila vo vedúcich funkciách vo Výskumnom a šľachtiteľskom ústave zemiakarskom vo Veľkej Lomnici a v rokoch 2005–2009 ako externý vysokoškolský pedagóg na Katolíckej univerzite v Ružomberku. Počas niekoľkých rokov bola členkou redakčnej rady časopisu *Genetika a šľachtění* v Prahe, Rady genetických zdrojov pri VÚRV v Prahe, Koordinačnej rady vo VŠUZ Veľká Lomnica, Vedeckej rady ÚGBR SAV Nitre, Komisie pre výskum a šľachtenie vo VÚRV Piešťany a predsedníčkou Komisie pre tvorbu zbierok a Kategorizačnej komisie múzea. V súčasnosti je múzeu popri vykonávaní funkcie riaditeľky predsedníčkou Múzejnej koordinačnej rady, redakčnej rady časopisu *Naturae tutela* a redakčnej rady časopisu *Sinter*. Je tiež členkou medzinárodnej organizácie ICOM a MUT.

Kontakt: Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
Školská 4, 031 01 Liptovský Mikuláš
Slovenská republika
E-mail: subova@smopaj.sk
URL: <http://www.smopaj.sk>

História, súčasnosť a perspektívy Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši

Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva v Liptovskom Mikuláši vzniklo v roku 1930 pod názvom Múzeum slovenského krasu pre oblasť jaskyniarstva na Slovensku. Verejnosti až v roku 1951 sprístupnilo svoju prvú krasovú expozíciu v prenajatých priestoroch budovy Okresného súdu, bývalého jezuitského kláštora. V roku 1955 dostalo do správy celú budovu a v rokoch 1968–1969 inštalovalo druhú krasovú expozíciu. V roku 1981 po organizačnej zmene získalo aj druhú budovu, kde v roku 1992 už pod súčasným názvom inštalovalo expozíciu *Kras a jaskyne Slovenska* a v pôvodnej budove inštalovalo v rokoch 1994 a 1995 expozície *Chránená príroda Slovenska a Minerály – výskum, využitie a ochrana*. K prelomovému obdobiu v múzeu prišlo v roku 2008 keď múzeum získalo finančné prostriedky z eurofondov na kompletnú rekonštrukciu budovy a reinštaláciu expozícií a súčasne na dobudovanie špecializovaného archívu múzea. Nové expozície sprístupnené verejnosti od januára 2016 spĺňajú už kritériá moderných interaktívnych expozícií a ponúkajú návštevníkovi bohaté a cenné informácie, ponúkané viacúrovňovou formou.

23. listopadu 2016

II. blok: Aktuální demografické změny v domácím, středoevropském a evropském kontextu, I. část (9:00–10:30)

Moderuje: **Pavel Ciprian, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.**

Ludmila Fialová / Alice Velková

doc. RNDr. Ludmila Fialová, CSc., vystudovala geografii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kde od roku 1997 působí na Katedře demografie a geodemografie. Zaměřuje se na problematiku historické demografie a vývoje obyvatelstva České republiky v dlouhodobém kontextu.

Kontakt: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra demografie a geodemografie
Albertov 6, 128 43 Praha 2
Česká republika
E-mail: fialova@natur.cuni.cz
URL: <http://www.natur.cuni.cz>

doc. PhDr. Alice Velková, Ph.D., vystudovala historii a archivnictví na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Od roku 2006 působí v Historickém ústavu Akademie věd ČR a od roku 2015 na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Zaměřuje se především na otázky historicko-demografického výzkumu, sociálních a hospodářských dějin, dějiny rodiny a dějiny žen.

Kontakt: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra demografie a geodemografie
Albertov 6, 128 43 Praha 2
Česká republika
E-mail: alice.velkova@natur.cuni.cz
URL: <http://www.natur.cuni.cz>

Obyvatelstvo České republiky ve 20. století

Do vývoje obyvatelstva českých zemí se ve 20. století promítly důsledky společenských i politických reforem. V některých případech lze hovořit o změnách probíhajících postupně a dlouhodobě, jiné změny byly jednorázové. Jejich charakter byl jak obecný a související s celkovým společenským vývojem evropského obyvatelstva, tak zvláštní a specifický pouze pro české země. Z demografického hlediska jsou neopominutelné důsledky obou světových válek, které významně ovlivnily především vývoj počtu obyvatel žijících na území dnešní České republiky. Hlavní změny struktury lze vyjádřit zhruba následovně: zvýšil se podíl osob ve vyšším věku na úkor podílu dětí, vzrostl podíl osob české národnosti z přibližně 66 % v roce 1900 na 94 % v roce 2001, naopak výrazně pokles podíl věřících osob a snížil se podíl osob s nižším vzděláním. Změnila se i profesní struktura obyvatelstva a jeho rozložení. Zatímco v roce 1900 připadalo na zemědělství více než 47 % ekonomicky aktivních osob, v roce 2011 to byla 3 %. Na venkově bydlilo v roce 1900 kolem 62 % obyvatel, kdežto dnes jich zde žije pouze 27 %. Demografický vývoj zasáhl i rodinu a její složení – teprve ve 20. století se prosadil fenomén rozvodovosti, změny je možné pozorovat jak v podílu osob žijících v manželství, tak u sňatkového věku nebo v počtu dětí narozených v manželství i mimo něj.

Boris Burcin / Tomáš Kučera

RNDr. Boris Burcin, Ph.D., je absolventem Univerzity Karlovy v Praze, oboru Ekonomická a sociální geografie na její Přírodovědecké fakultě, kde od roku 1990 působí jako odborný asistent na Katedře demografie a geodemografie. Akademickou dráhu nastoupil po dvouleté praxi na poli demografické statistiky v tehdejším Federálním statistickém úřadu. Zabývá se otázkami úmrtnosti a prognózování populačního vývoje a je spoluautorem řady demografických studií analytického i prognostického zaměření pro řídicí a plánovací praxi.

Kontakt: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra demografie a geodemografie
Albertov 6, 128 43 Praha 2
Česká republika
E-mail: burcin@natur.cuni.cz
URL: <http://www.natur.cuni.cz>

RNDr. Tomáš Kučera, CSc., vystudoval Ekonomickou a sociální geografii na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze, kam se v roce 1986 po vědecké aspirantuře v Geografickém ústavu ČSAV vrátil jako odborný asistent. Problematikou tvorby populačních prognóz se zabývá od roku 1980. V posledních 25 letech se věnuje populačnímu prognózování v rámci základního i aplikovaného výzkumu společně s Borisem Burcinem.

Kontakt: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra demografie a geodemografie
Albertov 6, 128 43 Praha 2
Česká republika
E-mail: kucera@natur.cuni.cz
URL: <http://www.natur.cuni.cz>

Obyvatelstvo České republiky: stopy minulosti a očekávaný vývoj v nejbližších dekádách

Populační vývoj na území dnešní České republiky měl a má své výrazné pravidelnosti. Zároveň byl však v uplynulých sto letech výrazně ovlivňován politickými událostmi a s nimi často souvisejícími společenskými změnami. První a druhá světová válka, velká hospodářská krize a ohrožení první republiky, změny spojené s obdobím vlády jedné strany, stejně jako politické a společenské změny po roce 1989 poznamenaly vývoj celkového počtu a věkové struktury obyvatel. Mnohé z pozorovaných změn budou tento vývoj ovlivňovat i v nadcházejících desetiletích. Budoucí počty a základní věkové rozvrstvení obyvatelstva v příštích třech až čtyřech dekádách ovlivní zejména strukturální nepravidelnosti vzniklé ve 40., 70. a 90. letech 20. století. Početně nejsilnější generace se budou dále posouvat do poproduktivního věku a naopak s přechodem nejméně početných generací žen do reprodukčního věku bude dále klesat vnitřní reprodukční potenciál naší populace. Přirozenou změnou v daných časových horizontech může obyvatel u nás pouze ubývat a jejich věková struktura stárnout. O konečné podobě demografického vývoje České republiky rozhodne migrace, nejméně volatilní složka celkové populační reprodukce, přičemž jsme již v minulosti prokázali, že migrace může mít zásadní vliv pouze na vývoj počtu obyvatel, nikoli však na proces demografického stárnutí.

Robert Stojanov

Mgr. Robert Stojanov, Ph.D., bádá nad tématy současných migračních proudů do Evropy, jejich příčinách a souvislostech. Dále se zabývá vztahem mezi environmentálními změnami, ekonomickým rozvojem a migracemi obyvatel, adaptačními strategiemi ve vztahu ke změně klimatu a efektivností rozvojových intervencí. Více o výsledcích jeho práce lze najít na <http://www.stojanov.org>. Od roku 2014 působí jako odborný asistent na Katedře sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze, a v Geografickém migračním centru tamtéž.

Kontakt: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Katedra sociální geografie a regionální rozvoje
Albertov 6, 128 43 Praha 2
Česká republika
E-mail: stojanov@centrum.cz
URL: <http://www.stojanov.org>

Současná imigrace do Evropy a situace v ČR

Sdělovací prostředky jsou plné informací o takzvané „evropské uprchlické krizi“ a počtech „uprchlíků proudících do Evropy“, i když informace se značně liší v závislosti na použitých zdrojích. Dnes víme, že za poslední 2 roky do Evropy přišly asi 2 miliony přistěhovalců s cílem získat zde azyl, nový domov a příležitost pro nový život. Hlavním cílem příspěvku je podat informace o (i) počtu a národnostním složení imigrantů, kteří přišli do Evropy v letech 2015–2016, (ii) typech imigrace, které se z kvantitativního hlediska nejčastěji objevují v daném období, a (iii) identifikovat hlavní příčiny imigrace těchto lidí do Evropy.

II. blok: Aktuální demografické změny v domácím, středoevropském a evropském kontextu, II. část (11:00–12:00)

Moderuje: **Jana Hutníková, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.**

Lenka Pavelková

Mgr. Lenka Pavelková, MSc., vystudovala politologii a sociální geografii na Univerzitě Karlově v Praze a obor Sociologie migrace v rámci programu Erasmus Mundus. V současnosti je studentkou doktorského programu Sociální geografie a regionální rozvoj na Univerzitě Karlově v Praze. V rámci studia se specializuje na problematiku migrace a integrace, zejména na situaci v České republice. Vedle studia pracuje v Centru pro integraci cizinců, o. p. s., kde se stará o kurzy češtiny jako cizího jazyka.

Kontakt: Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, Geografické migrační centrum – GEOMIGRACE
Albertov 6, 128 43 Praha 2
Česká republika
E-mail: lenka.pavelkova@natur.cuni.cz
URL: <http://www.geomigrace.cz>

Integrace migrantů v Evropě

V současné době se v Evropě v podstatě neustále mluví o migraci a integraci. Víme ale vždy, o čem je řeč? Příspěvek uvede do tématu integrace migrantů. V úvodu bude definováno, co to migrace je, jak a zda ji lze měřit a hodnotit. V druhé části příspěvku budou rozvedeny historické a současné přístupy k integraci migrantů s konkrétními příklady z evropských zemí. V závěru pak bude rozebrán přístup ČR k této problematice, zejména pak jakou roli hraje stát a další aktéři procesu integrace.

Helena Koenigsmarková

PhDr. Helena Koenigsmarková, ředitelka Uměleckoprůmyslového muzea v Praze, vystudovala obor Dějiny umění na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze; v Asociaci muzeí a galerií ČR, z. s., vede jako předsedkyně Komisi muzejního managementu AMG. V letech 2009–2012 byla členkou Exekutivy AMG. Od roku 2014 je předsedkyní Komise pro užité umění a design ICOM (ICDAD).

Kontakt: Uměleckoprůmyslové museum v Praze
Ul. 17 listopadu 2, 110 00 Praha 1
Česká republika
E-mail: director@upm.cz
URL: <http://www.upm.cz>

Muzea a uprchlíci aneb Jak se mohou muzea angažovat v současné situaci v zemích, kde problém s uprchlíky skutečně je

Od doby druhé světové války jsou muzea v západní Evropě konfrontována se závažným problémem sociální, ekonomické, ale i kulturní integrace. Na pravidelných setkáních ředitelů muzeí užitého umění v Evropě je toto téma jednou z priorit. Příspěvek bude informovat o různých nejen edukačních programech, které tato muzea nabízejí uprchlíkům, z nichž mnozí jsou lidé s vyšším vzděláním nebo větším kulturním zájmem, a které jim umožňují seznámit se jak s kulturou hostitelské země, tak s jejich vlastní, uchovávanou v evropských muzeích.

III. blok: Statistická východiska, ekonomické a technologické předpoklady změn společenské role muzeí (12:00–13:00)

Moderuje: **Irena Chovančíková, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.**

František Šebek

PhDr. František Šebek, pracoval v letech 1968–2009 ve Východočeském muzeu v Pardubicích nejprve jako historik a správce numismatické sbírky, později jako vedoucí historického oddělení, vedoucí pracoviště a posledních 18 let jako ředitel muzea. V letech 1991–2000 byl předsedou AMG. V současné době působí na Ústavu historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice, kde mimo jiné vede výuku Úvodu do muzejní teorie a praxe. Při AMG působí též jako vedoucí a lektor Školy muzejní propedeutiky. Odborně se zaměřuje na historii a muzeologii, zde zvláště na muzejní statistiku.

Kontakt: Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická, Ústav historických věd
Studentská 84, 532 10 Pardubice
Česká republika
E-mail: frsebek@seznam.cz
URL: <http://www.uhv.upce.cz>

Stav muzejnictví z pohledu statistických dat

Statistická data jsou ve všech oborech nepostradatelnou základnou pro analýzu chování subjektů v dané oblasti působících a to v kvantitativně vyjádřených ukazatelích. Příspěvek ukáže na přednosti a limity využití statistických dat v oblasti muzejnictví České republiky na konkrétních příkladech. Nejprve se zaměří na vývoj sítě muzejnictví a zejména na trendy jejího vývoje za posledních dvacet let. Dále budou prezentovány výsledky činnosti muzeí v průběhu pěti let v oblasti personálního vybavení muzeí, tvorby muzejních sbírek, jejich prezentace veřejnosti ve vybraných okruzích činnosti (výstavní činnost, ostatní formy zpřístupnění sbírek a působení muzeí na veřejnost). V závěru bude zmíněna otázka smyslu a očekávaných cílů muzejní statistiky v ČR.

Petr Macháček

Mgr. Petr Macháček, vedoucí oddělení ICT – Útvaru informačních a komunikačních technologií Národního informačního a poradenského střediska pro kulturu v Praze, autor software Benchmarkingu muzeí, databázový specialista, analytik, správce technické platformy, na které běží projekt benchmarkingu.

Kontakt: Národní informační a poradenské středisko pro kulturu
Blanická 4, 120 21 Praha 2
Česká republika
E-mail: machacek@nipos-mk.cz
URL: <http://www.nipos-mk.cz>

Perspektivy datové základny muzejní statistiky – Benchmarking muzeí

Příspěvek se pokusí podat přehled o problematice: významu benchmarkingu jako jedné z metod managementu zjišťování výkonnosti organizace, výhodách a mezích uplatnění této metody, využití benchmarkingu v podmínkách kulturních institucí, statistických datech v oboru muzejnictví a jejich využitelnosti při konstrukci projektu benchmarkingu muzeí. Příspěvek představí genezi tohoto projektu, jeho současný stav a předpokládaný vývoj, využitelnost analýzy statistických dat při zjišťování některých výkonnostních standardů muzeí ČR při aplikaci benchmarkingu a předpoklady využití této metody v praxi.

Zdeněk Kuchyňka

PhDr. Zdeněk Kuchyňka, absolvoval obor Prehistorie – dějepis na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Po studiu pracoval jako redaktor Čs. rozhlasu v Praze a Kladenských novin. Od roku 1994 byl referentem památkové péče Okresního úřadu Kladno se zaměřením na archeologii a lidovou architekturu. V roce 1995 byl pověřen řízením Okresního muzea Kladno. Od roku 2002 je ředitelem Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně, příspěvkové organizace. Specializuje se na dějiny středověku a raného novověku a na dějiny Kladenska a Slánska. Rediguje sborník Posel z Budče, vydávaný muzeem, a další muzejní publikace. V posledních letech připravil jako kurátor výstavy „Ladovská zima v Kladně“ (2013), „Od masopustu do čarodějnic“, „Kde se pivo vaří... Sládek a alchymista Otakar Zachar“ (ve spolupráci se z. s. Halda), „Betlémy z papíru“ (2014), „Stanislav Kulhánek 1885–1970“ (2015). V letech 2012–2015 byl členem Exekutivy AMG, v současné době je II. místopředsedou AMG.

Kontakt: Sládečkovo vlastivědné muzeum v Kladně, příspěvková organizace
Huťská 1375, 272 01 Kladno
Česká republika
E-mail: kuchynka@omk.cz
URL: <http://www.omk.cz>

Muzejní značka kvality – systém registrace a akreditace muzeí a galerií v České republice

V posledních letech dochází k inflaci názvů „muzeum“ a „galerie“, jichž užívají i zařízení, která nemají se skutečnou muzejní prací nic společného (např. nákupní galerie, muzeum tortury). Proto před českým muzejnictvím vyvstává úkol oddělit skutečná muzea a galerie od těchto ne-muzeí a posílit prestiž institucí, které skutečně uchovávají ve svých sbírkách kulturní dědictví a prezentují je veřejnosti. AMG se proto zapojuje do přípravy systému registrace a akreditace muzeí s cílem nediskriminačním způsobem bez ohledu na velikost instituce a jejího zřizovatele vyjádřit kvalitu její činnosti.

IV. blok: Vize a nástroje změny společenské role muzeí (14:00–15:15)

Moderuje: **Zdeněk Kuchyňka, Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s.**

Jana Jiroutová

Jana Jiroutová, M.Phil., v roce 2011 ukončila bakalářské studium na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci (obor Angličtina se zaměřením na komunitní tlumočení a překlad). Následně odcestovala studovat do Irska, kde absolvovala magisterské studium na dublinské univerzitě Trinity College Dublin obor Literární překlad. Na problematiku muzejní pedagogiky ji přivedla doc. Mgr. Petra Šobáňová, Ph.D., se kterou již řadu let spolupracuje na detailních rešerších a studiu anglické odborné literatury týkající se tohoto oboru. Je studentkou třetího ročníku doktorského studijního programu, obor Výtvarná výchova (teorie výtvarné

pedagogiky a výtvarné tvorby). Její disertační práce nese název „Historie muzejní a galerijní pedagogiky v díle významných angloamerických odborníků“.

Kontakt: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, Katedra výtvarné výchovy
Univerzitní 3–5, 771 80 Olomouc
Česká republika
E-mail: jana.jiroutova@upol.cz
URL: <http://www.upol.cz>

Muzeum 21. století a využití jeho soft power

Příspěvek se snaží definovat muzeum 21. století, charakterizovat jeho klíčové role a postavení ve společnosti. Všímá si přitom fenoménu *soft power*, jenž byl poprvé popsán v 80. letech 20. Století Josephem S. Nyem, Jr., a jenž má primárně politické a ekonomické konotace. Příspěvek upozorňuje na historické projevy *soft power* v kontextu muzejní kultury a přináší způsoby pro aktivizaci a další využití *soft power* muzeí v 21. století popsané Gail Dexter Lordovou a Ngaire Blankenbergovou v jejich nejnovější publikaci *Cities, Museums and Soft Power* (2015).

Jörg Drewes

Dipl. Ing. Jörg Drewes, v letech 1984–1987 absolvoval studium elektrotechniky se zaměřením na světelnou techniku, od roku 1988 pracuje jako Light Designer. Je členem LTGR – Fotometrické společnosti v oblasti Porúří. Podílel se např. na projektech: Würzburg Residenz, Muzeum Citadel Jülich, Městské muzeum Simeone Trier, Reprezentativní kanceláře německého Telekom v Berlíně, Falke vlajkový obchod Acona ve Švýcarsku, Hamad Medical City Doha v Kataru ad.

Cesta ke světlu: Koncepte osvětlení Vévodského muzea Gotha

Ilona Vojancová

PhDr. Ilona Vojancová, v roce 1980 ukončila studium etnografie a historie na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V témže roce začala pracovat v Krajském středisku státní památkové péče a ochrany přírody v Pardubicích (dnes Národní památkový ústav, územní památková správa na Sychrově) a celý svůj profesní život spojila se Souborem lidových staveb Vysočina. Kromě práce etnografky je od roku 1997 pověřena vedením tohoto muzea v přírodě. Ve své odborné práci se zaměřuje na problematiku poslání muzeí v přírodě, jejich využití při edukaci a prezentaci lidové kultury, na historii a proměny výročních a rodinných obřadů, na vývoj lidových řemesel, zabývá se pověrečnými představami, slovesným folklórem a lidovou stravou.

Kontakt: NPÚ ÚPS na Sychrově, pracoviště SLS Vysočina, Hlinsko
Příčná 350, 539 01 Hlinsko v Čechách
Česká republika
E-mail: vojancova.ilona@npu.cz
URL: <http://vesely-kopec.eu>

Reflexe muzeí v přírodě na proměnu struktury a zájmů návštěvníků

Příspěvek se zaměřuje na to, jakým způsobem muzea v přírodě v České republice mohou reagovat a reagují na proměněnou strukturu návštěvníků. Jak se jim daří oslovovat cílové skupiny, do jaké míry svoji celkovou činnost přizpůsobují těmto proměnám. S využitím konkrétních zkušeností ze Souboru lidových staveb Vysočina přinese příspěvek zamyšlení nad současným místem muzeí v přírodě ve struktuře paměťových institucí.

Muzeum, muzeologie a studenti II: Studentská sekce konference Muzeum a změna V / The Museum and Change V (15:45–18:00)

Moderuje: **Lucie Jagošová, Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie, Oddělení muzeologie, Brno / Jan Dolák, Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra etnológie a muzeológie, Bratislava**

Bc. Bronislava Šajgalíková

Kontakt: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra etnológie a muzeologie
Gondova 2, 814 99 Bratislava
Slovenská republika
URL: <http://fphil.uniba.sk/>

Kultúrne dedičstvo vo vybraných obciach Stredného Pohronia

Prezentácia sa venuje problematike nehmotného a hmotného kultúrneho dedičstva v oblasti Stredného Pohronia, na Slovensku. Ťažiskom prezentácie je nehmotné kultúrne dedičstvo-terénny výskum a zber ľudových piesní, ich klasifikácia a medzigeneračná zmena. Sčasti sa venuje aj hmotnému dedičstvu-ľudovému odevu danej oblasti, a jeho premenám v období od 2. polovice 19. storočia až do 30. rokov 20. storočia. Na záver príspevku zazní krátka reflexia kultúrneho dedičstva v danej oblasti očami mladej generácie.

Bc. et BcA. Magdaléna Trčalková

Kontakt: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie
Arna Nováka 1, 602 00 Brno
Česká republika
E-mail: magdalena.trcalkova@gmail.com
URL: <http://www.muni.cz>

Prezentace obuvi na veletrzích a v muzeích v Československu v období let 1969–1989

Příspěvek je případovou studií, která se věnuje prezentaci obuvi v muzeích a na veletrzích v Československu se zaměřením na období 1969–1989. V této době se na území Československa nacházely dvě stálé expozice prezentující především historii obouvání, a to Obuvnické muzeum v Gottwaldově (dnes Zlín) a Městské muzeum ve Skutči. Veletrhů prezentujících obuv bylo několik, ale pro tuto studii byly vybrány jen ty největší – Veletrh spotřebního zboží v Brně a Liberecké výstavní trhy. Cílem příspěvku je popis a srovnání prezentace obuvi ve vybraných muzeích s prezentací na největších veletrzích módy a spotřebního zboží.

Bc. Viliam Mezey

Kontakt: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Katedra muzeológie
Hodžova ul. 1, 949 74 Nitra
Slovenská republika
URL: <http://www.kmuz.ff.ukf.sk>

Repliky na pôde múzeí

Práca sa zaoberá rôznymi replikami, kópiami, falzifikátmi šperkov a ich uplatnení v múzeách či v samotnom múzejníctve. Pozornosť bola sústredená na dve múzeá, v ktorých sa ako výstavné zbierky používajú práve repliky. Príspevok vychádza aj z praktickej roviny samotných šperkových replík, predovšetkým z veľkomoravského obdobia. Neopomína ani veľkomoravské šperkárске remeslo (náušnice, záušnice, prstene atd), ako aj jeho technológiu. Cieľom je zároveň poukázať na význam replík v múzejnom výstavníctve.

Bc. Monika Hadová, DiS.

Kontakt: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie
Arna Nováka 1, 602 00 Brno
Česká republika
E-mail: monikahadova@seznam.cz
URL: <http://www.muni.cz>

Restaurování vybraných souborů pravěkých a středověkých keramických nádob s ohledem na jejich uložení v depozitáři muzea

Príspevok predstaví postupy konzervování-restaurování pravěké, středověké a novověké keramiky, která pochází ze systematických i záchranných archeologických výzkumů Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., a Muzea města Brna. Postupy provedených konzervátorsko-restaurátorských prací mají vazbu na výsledky petro-archeologických a chemických rozborů restaurovaných nádob. Získané výstupy byly porovnávány s publikovanými informacemi. Provedené rozборы přinesly i některé nové poznatky k technologii výroby studovaných keramických artefaktů (identifikace dosud neznámého složení glazury, potvrzení místní proveniencie keramiky apod.). Z hlediska preventivní konzervace se ukázalo, že uložení všech restaurovaných nádob je téměř nevyhovující. Provedené analýzy a konzervátorsko-restaurátorské postupy ukazují, že ke každé nádobě, ať pravěké nebo středověké, je nutné přistupovat individuálně.

Bc. Zuzana Cibulová

Kontakt: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Katedra muzeologie
Hodžova ul. 1, 949 74 Nitra
Slovenská republika
URL: <http://www.kmuz.ff.ukf.sk>

Prezentácia archeológie v teréne v projektoch blízkej budúcnosti na Slovensku

Príspevok sa zaoberá výberom projektov, ktoré by v blízkej dobe mali prejsť z roviny návrhov do reality, teda stať sa skutočnými. Pozornosť sa upriamuje na charakteristiku potencionálnej lokality – miesta prezentácie archeológie v teréne. Jadro práce sa priamo zameriava na vývoj projektov a ich vízie do budúcnosti. Niektoré návrhy projektov sú v danej dobe už v procese realizácie. Predkladaný príspevok sa zameriava na tri projekty: Archeopark Liptovia, Obnova mohyly v Očkove, Archeologický skanzen Martinský vrch v areály bývalých vojenských kasární v Nitre.

Bc. Zuzana Lintnerová

Kontakt: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra etnológie a muzeologie
Gondova 2, 814 99 Bratislava
Slovenská republika
URL: <http://fphil.uniba.sk>

Nová etnografická expozícia vo Vajnoroch

Príspevok sa zameriava na tvorbu novej etnografickej expozície vo Vajnoroch, ktorá sa bude nachádzať v národnej kultúrnej pamiatke Vajnorský ľudový dom. Ide o klasický obytný dom roľníka a vinohradníka z prelomu 19. a 20. storočia. Komplex ľudového domu tvoria 4 budovy postavené v rade za sebou. V súčasnosti je len jeden z objektov zrekonštruovaný. Práve doňho má byť inštalovaná nová expozícia. V rokoch 1965–2002 sa v celom komplexe ľudového domu nachádzala stará etnografická expozícia spravovaná Múzeom mesta Bratislavy. Príspevok predstavuje ľudový dom a spomína starú expozíciu, ale v prvom rade predstavuje návrhy na expozíciu novú. Jeden je vytvorený Múzeom mesta Bratislavy a druhý je autorky príspevku.

Bc. Romana Nošková

Kontakt: Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, Katedra etnológie a muzeologie
Gondova 2, 814 99 Bratislava
Slovenská republika
URL: <http://fphil.uniba.sk>

Vznik a poslanie múzejného zariadenia v obci Hlboké

Príspevok predstavuje dokumentačné a prezentačné činnosti v obci prostredníctvom existujúceho múzejného zariadenia a rozoberá prieskum v rámci zisťovania záujmu komunity o zriadenie múzejného zariadenia týkajúceho sa katastru obce Hlboké. Na čo priamo nadväzuje Zriadenie múzejného zariadenia po jednotlivých krokoch.

Bc. Tereza Žbánkova, DiS.

Kontakt: Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav archeologie a muzeologie
Arna Nováka 1, 602 00 Brno
Česká republika
E-mail: tereza_zbankova@nm.cz
URL: <http://www.muni.cz>

Přizpůsobení výstavy „Země černých faraonů“ rodinám s dětmi

Příspěvek se zabývá podporou rodinného učení a vzdělávání v muzeu, výchovně-vzdělávací rolí rodiny v oblasti trávení volného času a jejích specifík jako návštěvnické skupiny muzeí. Úzce se zaměří na možnosti přizpůsobení výstav či expozic rodinám s dětmi za účelem podpory rodinného učení formou zábavně vzdělávacích prvků a motivace k dalším návštěvám muzea, a to na příkladu vybrané výstavy v Národním muzeu – Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur.

24. listopadu 2016

IV. blok: Vize a nástroje změny společenské role muzeí, archivů a dalších paměťových institucí – Digitalizace, I. část (9:00–11:00)

Moderuje: **Jana Součková, Český komitét Modrého štítu**

Josef Praks

Ing. Josef Praks, pracoval v letech 1993–2014 v privátním sektoru (zejména bankovníctví) v oblasti ICT na pozicích projektového manažera, od 6/2014 působí na MK ČR v pozici ředitele odboru IT, od 6/2015 na pozici ředitele odboru projektového řízení a IT. Odborně se zaměřuje na ICT, projektové řízení a vytváření koncepčních materiálů pro MK ČR.

Kontakt: Ministerstvo kultury České republiky, Odbor projektového řízení a informačních technologií
Milady Horákové 139, 160 41 Praha 6
Česká republika
E-mail: josef.praks@mkcr.cz
URL: <http://www.mkcr.cz>

Informace o současném postupu strategie digitalizace ČR

Představení projektu „Czechiana“ jako součásti rodiny Europeana, představení konceptu řešení – MK ČR jako národní agregátor stojící na sektorových agregátorech (tzv. Big Six).

Ivan David

JUDr. Ivan David, advokát specializující se na oblast práva duševního vlastnictví, především na právo autorské a právo ochranných známek, a to i se zaměřením na oblast audiovizí. Je autorem odborné publikace „Filmové právo: Autorskoprávní perspektiva“ (2015). Od roku 2015 působí jako doktorand na Katedře právních dějin Právnické fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Kontakt: KMVS, advokátní kancelář, s. r. o.
Hellichova 1, 118 00 Praha 1 – Malá Strana
Česká republika
E-mail: ivan.david@kmvs.cz
URL: <http://www.kmvs.cz>

Právní aspekty digitalizace

Příspěvek shrnuje hlavní právní normy z oblasti veřejnoprávní (např. archivní zákon, zákon o ochraně osobních údajů) i soukromoprávní (např. autorský zákon, občanský zákoník), které v současnosti regulují proces digitalizace a následně veřejné prezentace digitalizovaných materiálů v České republice. Upozorněno bude na případy výjimek, kdy není zapotřebí získat souhlasy od odpovídajících nositelů práv.

Martin Pražienka

Mgr. Martin Pražienka, absolvent Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave v odbore História (2008). V období 12/2008–6/2013 pracoval v Slovenskom národnom múzeu – Múzeu Slovenských národných rád v Myjave na pozícii kurátor/kustód. Od 7/2013 pracuje na projekte „Digitálne múzeum“ v Digitalizačnom centre Múzea Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici, najskôr ako metodik digitalizácie, od 9/2014 ako hlavný metodik. Venuje sa metodologickej podpore múzeám pre oblasť konzervovania, reštaurovania a digitalizácie. Pôsobí ako kontaktná osoba pre múzeá, ktoré majú záujem využiť služby Digitalizačného centra Múzea SNP.

Kontakt: Múzeum Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici
Kapitulská 23, 975 59 Banská Bystrica
Slovenská republika
E-mail: martin.prazienka@muzeumsnp.sk
URL: <http://www.muzeumsnp.sk>

Skúsenosti z realizácie projektu Digitálne múzeum

V rámci národného projektu „Digitálne múzeum“ bolo v priebehu polroka vybudované pri Múzeu SNP komplexne moderné Digitalizačné centrum. Vybavené je potrebnými technológiami pre prípravu múzejných predmetov na vizualizáciu (konzervátorské pracoviská) a špeciálnymi vizualizačnými systémami pre snímanie 2D a 3D múzejných predmetov. Následne počas troch rokov prebiehala digitalizácia priamo v múzeách (nasadením mobilných digitalizačných systémov) a v samotnom Digitalizačnom centre. Výsledkom je zdigitalizovanie 174 tisíc kultúrnych objektov zo zbierok tridsiatich troch najvýznamnejších múzeí SR.

Ivo Rožnovský

Ing. Ivo Rožnovský, do roku 2012 IT specialista, programátor a projekt manažer v radě privátních společností. Působil zejména v oblasti zakázkových řešení na míru pro řízení obchodních činností a zakázek, ale také řešení v oblasti správy budov nebo servisních činností. Od 10/2012 je pracovníkem Centra informačních technologií v muzejnictví CITeM při Moravském zemském muzeu v Brně, od roku 2014 je vedoucím tohoto centra. CITeM se podílí na řadě národních i mezinárodních projektů jako jsou např. *Muzejní autority* nebo *Michael+*. Úspěchem poslední doby je pak zejména příprava a realizace projektu *CES on-line*.

Kontakt: CITeM – Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví
Moravské zemské muzeum v Brně
Kapucínské náměstí 2/4, 659 37 Brno
Česká republika
E-mail: iroznovsky@mzm.cz
URL: <http://www.citem.cz>

Nové nástroje pro evidenci a prezentaci sbírek muzejní povahy v České republice – novinky v CES a DEMUS

V roce 2014 byl CITeM pověřen přípravou a realizací projektů *CES on-line* a *iDEMUS*. *CES on-line* byl dokončen v říjnu 2015, jeho ostrý provoz byl pak zahájen 1. ledna 2016. Systém je realizován jako webový informační systém a je možné jej používat také na mobilních zařízeních, jako jsou např. tablety či chytré mobilní telefony. Cílem projektu *iDEMUS* je vytvořit novou generaci systému pro správu sbírek, který bude odpovídat současným požadavkům a trendům jak v oblasti informačních technologií, tak v oblasti evidence a správy sbírek. Cílem projektu je rovněž zajištění interoperability s *CES on-line*, aby uživatelé nemuseli ze zákona povinnou evidenci CES zpracovávat duplicitně, a dále usnadnění možností výměny dat s produkty dalších stran, a to jak v rámci České republiky (národní prezentační portál eSbírký, Czechiana), tak v rámci mezinárodních projektů (např. Europeana). Nový systém by měl postupně nahradit v současnosti používaný DEMUS bez nutnosti složitých konverzí dat či dokonce rizika jejich ztráty. *iDEMUS* je na straně Ministerstva kultury ČR chápán jako určitá kompenzace majitelům sbírek za jisté omezení jejich vlastnických práv dané zákony ČR, a proto je cílem projektu také udržet tuto cenovou dostupnost i do budoucna. V současnosti vrcholí přípravná fáze projektu a v roce 2017 by měla být zahájena jeho realizace.

IV. blok: Vize a nástroje změny společenské role muzeí, archivů a dalších paměťových institucí – Digitalizace, II. část (11:30–13:00)

Moderuje: Jiří Smitka, Státní oblastní archiv v Praze

Emilie Benešová

PhDr. Emilie Benešová, vedoucí oddělení foto-, fono-, kinodokumentů a služeb veřejnosti Národního archivu. Absolventka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, obor Archivnictví a dějepis. V Národním archivu pracuje od roku 1982. Dlouhodobě se zabývá problematikou archivního zpracování a uložení fotografických, filmových a zvukových archiválií a také digitalizací archiválií. K těmto tématům připravila pod patronací pobočky ČIS při Národním archivu řadu odborných seminářů. O problematice archivace fotografických, filmových a zvukových archiválií přednáší externě studentům Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Spoluzakladatelka a šéfredaktorka recenzovaného sborníku *Historická fotografie* (od r. 2001) vydávaného Národním archivem a Technickým muzeem v Brně. Autorka a spoluautorka celé řady výstav pořádaných Národním archivem, např. „Skončeno a podepsáno. Drama pražského povstání ve fotografii.“, „Miroslav Jodas, fotograf.“, „EXPO'58. Příběh československé účasti na Světové výstavě v Bruselu.“ a řady dalších.

Kontakt: Národní archiv
Archivní 4, 149 00 Praha 4
Česká republika
E-mail: emilie.benesova@nacr.cz
URL: <http://www.nacr.cz>

Nahlížení do archiválií a jejich zveřejňování

Hlavním smyslem existence archivů ve vztahu k veřejnosti je poskytování informací, které jsou obsaženy v archiváliích. Snaha o maximální možnou míru poskytování těchto informací, tj. umožnění přístupu veřejnosti k archiváliím, je do určité míry omezena legislativními předpisy, v úvahu bychom měli vzít i určitá etická kritéria, která často nelze legislativně zarámovat. Zvyšují se nároky na služby poskytované archivy (rešerše, poskytování podkladů pro správní či soudní řízení, požadavky na dálkový přístup atd.). Nelze pominout nutnost zajištění ochrany archiválií při jejich předkládání k nahlížení, umožnění přístupu k nim. Terminologická nejednotnost oboru přispívá k omezování poskytovaných služeb. Nástin možných řešení uvedených problematických okruhů vznikl v rámci přípravy koncepce českého archivnictví.

Karel Koucký

PhDr. Karel Koucký, absolvoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze v oboru Historie a archeologie. Působil v Národním archivu v oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů. Od roku 2013 pracuje ve Státním oblastním archivu v Praze jako vedoucí oddělení Státní okresní archiv Kladno. Specializuje se na oblast předarchivní péče, digitalizace a dlouhodobého uchovávání digitálních dokumentů.

Kontakt: Státní oblastní archiv Kladno, Státní oblastní archiv v Praze
Náměstí Starosty Pavla 11/4, 272 01 Kladno
Česká republika
E-mail: karel.koucky@soapraha.cz
URL: <http://www.soapraha.cz/kladno>

Digitalizace a ochrana archivního kulturního dědictví – fikce nebo realita?

Příspěvek se zabývá popisem a hodnocením pozice digitalizace v systému péče o české archivní kulturní dědictví. Vedle klíčových faktorů, které ovlivňují úspěšné naplnění stanoveného cíle ochrany uložených archiválií, budou zmíněny také limity, které mohou z digitalizace vytvořit nástroj, jež může v konečném důsledku archiválie ohrožovat. Ve druhé části příspěvku bude věnována pozornost analýze současných legislativních požadavků na využití digitalizace v archivech a výhledy do budoucna v souvislosti s přípravou nové koncepce rozvoje českého archivnictví.

Petr Zeman

Mgr. Petr Zeman, vystudoval obor Historie – společenské vědy na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V letech 2007–2011 pracoval v Archivu bezpečnostních složek, v letech 2011–2012 jako hlavní

kurátor historického muzea Národního muzea a od roku 2013 pracuje opět v Archivu bezpečnostních složek na pozici zástupce ředitelky ABS.

Kontakt: Archiv bezpečnostních složek
Siwecova 2, 130 00 Praha 3
Česká republika
E-mail: zemypetr@atlas.cz
URL: <http://www.abscr.cz>

eBadatelna ABS: Možnost dálkového zpřístupnění s ohledem na platnou legislativu

Příspěvek se zabývá řešením dálkového zpřístupňování digitálních reprodukcí archiválií ve správě Archivu bezpečnostních složek. Spolu se vzrůstajícím počtem digitálních reprodukcí archiválií stoupá tlak badatelské veřejnosti i samotných archivářů na vyřešení jejich dostupnosti formou dálkového přístupu (via internet). Zároveň je nutno respektovat stupňující se důraz na ochranu osobních údajů. Archiválie Archivu bezpečnostních složek vzhledem k době svého vzniku nelze jednoduše zveřejnit, a proto bylo nezbytné vytvořit aplikaci, která se umí vypořádat se současnou legislativní úpravou. V příspěvku bude prezentováno zvolené řešení (eBadatelna ABS) a přiblíží se jeho výhody a nevýhody.

Viktor Plass

Viktor Plass, obchodní manažer segmentu kultury AV MEDIA, a. s. Rozvoj kulturního segmentu v rámci České republiky, včetně marketingové a komunikační strategie. Expoziční design (exhibition concept designer). Konzultace v oboru expozičního designu a interpretačního modelu expozic. Tvorba AVIT integračního designu v expozičních prostorách, včetně konceptů Augmented Reality a Imersivních prostor (Immersive space). Spolupráce na klíkových muzejních projektech realizovaných převážně v České republice. Spolupráce s Národním muzeem, Národním technickým muzeem a dalšími významnými institucemi, zejména v oblasti konceptuálního expozičního designu s důrazem na AVIT prvky a virtuální realitu. Přednášková a prezentační činnost v oboru muzejní interpretace a moderních expozičních prvků 21. století.

Kontakt: AV MEDIA, a. s.
Pražská 63, 102 00 Praha 10
Česká republika
E-mail: viktor.plass@avmedia.cz
URL: <http://www.avmedia.cz>

Interaktivní expozice splňující nároky návštěvníků 21. století

Dnešní moderní expozice nejsou o technologiích, ale o emocích a zážitku. Expozice by měla být naučná, ale i hravá, musí zaujmout a v návštěvnících vzbuzovat emoce, probouzet fantazii. Technologie je nástroj, který pomáhá muzeím, aby mohly s expozicemi pracovat, neustále ji rozvíjet a tím vytvářet motivaci k opakované návštěvě. Cílem je ukázat exponát v kontextu, interpretovat ho z jiných úhlů pohledu, které pasivní výstava neumožňuje. Moderní audiovizuální prvky jsou v expozicích pro exponáty. Středem našeho zájmu by měl být vždy exponát, nikoli technologie. Jeden bez druhého však nemá v dnešní době šanci uspět. Klíčovým a nejdůležitějším bodem při vzniku nové expozice je analýza a studie, kdy se definuje příběh, ikonické exponáty, emoce. Jedinečným nástrojem, jak vytvořit expozici více zapamatovatelnou, je scénografie. Je třeba vytvořit pouto mezi návštěvníkem a expozicí.

Ondřej Dostál

Mgr. Ondřej Dostál, Ph.D., studoval na Masarykově univerzitě v Brně – Ústavu geologických věd, v roce 2010 mu zde byl udělen titul Ph.D. V letech 2005–2006 byl zaměstnán jako kurátor paleontologické sbírky v Moravském zemském muzeu v Brně, v letech 2006–2007 byl ředitelem Muzea Boskovicka a od roku 2007 do současné doby je ředitelem Mendelova muzea Masarykovy univerzity. Je člen České geologické společnosti, Komise pro cestovní ruch města Boskovice a Rady pro kulturu a umění Masarykovy univerzity. Pravidelně referuje na mezinárodních konferencích ICOM-UMAC. V roce 2014 zahajoval jako hlavní přednášející mezinárodní konferenci Univerzitní a technická muzea pořádanou NCKU na Taiwanu. Je spoluzakladatelem a členem redakční rady časopisu Museologica Brunensia. V letech 2012–2015 byl II. místopředsedou AMG, v současné době je předsedou AMG. V roce 2016 byl oceněn druhým místem Ceny předsedy Akademie věd ČR a Nadačního fondu Neuron pro popularizaci vědy.

Kontakt: Masarykova univerzita – Mendelovo muzeum
Mendelovo nám. 1a, 603 00 Brno
Česká republika
E-mail: dostal@rect.muni.cz
URL: <http://www.mendelmuseum.muni.cz>

Biodiversity Heritage Library (BHL): Cesta od papíru k digitální formě

Projekt zpřístupnění odborných vědeckých prací je další cestou pro využití nástrojů digitalizace a globální využití často lokálních zdrojů. BHL je již celosvětovou sítí, která vzešla z iniciativy Smithsonian Institution a Natural History Muzeum v Londýně. Cíl je poměrně jednoduchý. Zpřístupnit přírodovědnou vědeckou literaturu digitalizací a volným přístupem na internetu, a to především pro pochopení šíře biodiverzity. V ČR je součástí konzorcia Národní muzeum a Mendelovo muzeum MU.

IV. blok: Vize a nástroje změny společenské role muzeí, archivů a dalších paměťových institucí – Digitalizace, III. část (14:00–16:00)

Moderuje: **Vladimíra Hradecká, Český komitét Modrého štítu**

Jiří Höhn

Mgr. Jiří Höhn, je absolventem SOU hudebních nástrojů v Lubech u Chebu – obor Houslař (2002). Magisterský titul získal v roce 2009 na Katedře muzikologie Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 2007 působí jako odborný pracovník v Národním ústavu lidové kultury. Jeho hlavním zaměřením je hudební organologie. V současnosti pracuje na projektu „Výzkum výrobců lidových hudebních nástrojů a technologie výroby“, jehož součástí je i experimentální stavba hudebních nástrojů.

Kontakt: Národní ústav lidové kultury
Zámek 672, 696 62 Strážnice
Česká republika
E-mail: jiri.hohn@nulk.cz
URL: <http://www.nulk.cz>

Propojení nejen audiovizuální a fotografické projekce pro prezentaci instrumentáře tradiční lidové hudby

Hudební nástroj je specifickým sbírkovým předmětem, který svými vlastnostmi nabízí široké pole prezentací a pohledů. Běžný způsob expozice předmětů je tak možné doplnit dalšími moderními technologiemi, jimiž se podtrhnou hlavní funkce hudebního nástroje. Základní vrstvu tvoří zakomponování audio záznamů a video záznamů, díky nimž získá návštěvník přesnou zvukovou představu o vystaveném exponátu. Druhým bodem je prezentace nástroje vcelku a zároveň umožnění jeho detailního poznávání. A právě tato část bývá často v rozporu s bezpečným uložením exponátů. Příspěvek přiblíží pracovní proces kolem nově budované expozice hudebních nástrojů tradiční lidové kultury a možnosti jejího dalšího využití v rámci běžné muzejní činnosti a speciálních vzdělávacích pořadů. Projekt je připravován Národním ústavem lidové kultury ve Strážnici a jeho předpokládané dokončení je v roce 2018.

Ladislav Bezděk / Marek Jícha

Mgr. Ladislav Bezděk, vystudoval Střední průmyslovou školu grafickou, obor Užitá fotografie a Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy, obor Filmová věda. V letech 1981–1990 pracoval ve fotoateliéru Vladimíra Uhra ve Státním ústavu pro rekonstrukce památkových měst a objektů. Od roku 1993 působí v Národním památkovém ústavu (dříve SÚPP) jako vedoucí oddělení dokumentačních fondů. Od roku 1998 se zabývá problematikou archivních digitálních ekvivalentů analogových obrazových předloh ze sbírkových fondů NPÚ.

Kontakt: Národní památkový ústav, generální ředitelství
Valdštejské nám. 3/162, 118 01 Praha 1 – Malá Strana
Česká republika
E-mail: bezdek.ladislav@npu.cz
URL: <http://www.npu.cz>

prof. MgA. Marek Jícha, vystudoval FAMU, obor Kamera. Od roku 1999 je člen prezidia Asociace českých kameramanů (AČK), v roce 2012 se stal prezidentem této organizace. Od roku 2003 vyučuje kameru na FAMU; v letech 2005–2016 pracoval jako vedoucí Katedry kamery. V roce 2006 získal titul docent a v roce 2012 titul profesor. Je pedagogicky činný i v anglickém jazyce (FAMU International Academic Programs, American University Washington D.C., CET Academic Programs, New York University, Syracuse University, Yale University či Emerson University). Působí jako porotce na filmových festivalech. Je členem České filmové a televizní akademie (ČFTA) a Evropské filmové akademie (EFA). V současnosti pracuje jako vedoucí výzkumného týmu Akademie múzických umění v Praze na projektu „Digitalizace národního filmového fondu“ v rámci programu NAKI při Ministerstvu kultury ČR.

Kontakt: Akademie múzických umění v Praze
Malostranské náměstí 259/12, 118 00 Praha 1
Česká republika
E-mail: marek.jicha@famu.cz
URL: <http://www.amu.cz/cs>

Digitalizace historických fotografií s ohledem na požadavek archivní kvality

Výzkum digitalizace fotoarchiválií v NPÚ, vznik certifikované metodické publikace; množství obrazových informací na fotografii a studie někdejšího VÚZORT; snímání fotoarchiválií digitálním fotoaparátem jako alternativa skenování; rozlišovací schopnost historických fotomateriálů – studie Mgr. Jana Hubičky, Ph.D.; teorie vzorkování a tzv. čárový test; problém tzv. efektivního rozlišení; digitalizace tzv. Mareyových svitků ze sbírek Národního technického muzea (spolupráce NTM, NPÚ a FAMU); aplikace metody DRA (metoda vyvinutá FAMU pro restaurování kinematografických děl).

Adolf Knoll

Mgr. Adolf Knoll, působí od roku 2011 jako tajemník pro vědu, výzkum a mezinárodní vztahy Národní knihovny České republiky; v letech 1990–2010 byl zástupcem (generálního) ředitele, v letech 1989–1990 byl pověřen řízením NK ČR, v letech 1979–1989 pracoval v akvizici zahraniční literatury a krátce jako vědecký tajemník. Věnoval se digitalizaci knihovních dokumentů vč. vývoje standardů digitalizace (účast v řadě národních a mezinárodních projektů). V letech 2006–2009 byl členem poradního orgánu evropské komisařky pro informační společnost a média, tzv. Vysoké komise expertů v oblasti digitálních knihoven. V letech 2009–2012 byl členem Řídící rady Evropské knihovny TEL. V letech 1997–2000 byl a od roku 2013 znovu je členem Mezinárodního poradního výboru programu UNESCO „Paměť světa“; v letech 1995–2012 byl členem její subkomise pro technologii. Od 2013 je také členem vědecké rady francouzského programu digitálního zpřístupnění historických fondů Biblissima. V roce 2007 dostal cenu Ministerstva kultury ČR za přínos k rozvoji české kultury.

Kontakt: Národní knihovna České republiky
Klementinum 190, 110 00 Praha – Staré Město
Česká republika
E-mail: adolf.knoll@nkp.cz
URL: <http://www.nkp.cz>

Digitální zpřístupnění fondů Národní knihovny ČR: Postupy a zkušenosti

Přehledová prezentace, podávající ucelený obraz digitálního zpřístupnění fondů. Zabývá se historií digitalizace a digitálního zpřístupnění fondů v Národní knihovně ČR, rozvojem jednotlivých programů/projektů dle typů dokumentů. Uvádí jednotlivé způsoby výroby dat vč. přehledu standardů a zabývá se zpřístupněním dat a jejich užitím.

Vladimíra Mazačová / Alena Uxová

Vladimíra Mazačová, maturovala na Střední všeobecně vzdělávací škole v Liberci a Školském ústavu uměleckých řemesel v Praze. Od roku 1974 pracovala v Národní galerii v Praze ve výstavním oddělení a ve Sbírce moderního a současného umění. Od roku 1992 působila v Českém muzeu výtvarného umění v Praze jako vedoucí oddělení registru sbírek. Od 90. let 20. století aktivně spolupracovala s CITeM – Metodickým centrem pro informační technologie v muzejnictví při Moravském zemském muzeu v Brně, zejména na zadání a testování programu pro správu sbírek DEMUS – Výtvarné umění a CESik. Spolupráce

pokračovala projekty *Promus* (tester), *Registr sbírek Rady galerií ČR* (zadavatel, tester) a *Muzejní autority* (zadavatel, tester, editor dat a supervizor záznamů).

Kontakt: Rada galerií České republiky
Poděbradova 1291/12, 702 00 Ostrava
Česká republika
E-mail: vladka.mazacova@ecn.cz
URL: <http://www.rgcr.cz>

Bc. Alena Uxová, studovala na Masarykově univerzitě, Filozofické fakultě, bakalářský studijní program Obecná teorie a dějiny umění a kultury – Teorie interaktivních médií. V Oblastní galerii Vysočiny v Jihlavě od svého nástupu v roce 1988 vystřídala několik profesí (pracovník putovních výstav, kulturně-výchovný pracovník, fotograf a další). V současné době zde působí jako správce, dokumentátor sbírek a správce IT technologií. Od 90. let 20. století aktivně spolupracovala s CITeM – Metodickým centrem pro informační technologie v muzejnictví při Moravském zemském muzeu v Brně, zejména na zadání a testování programu pro správu sbírek DEMUS – Výtvarné umění a CESik. Spolupráce pokračovala projekty *Promus* (tester), *Registr sbírek Rady galerií ČR* (zadavatel, tester) a *Muzejní autority* (tester a editor dat).

Kontakt: Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
Komenského 10, 586 01 Jihlava
Česká republika
E-mail: uxova@ogv.cz
URL: <http://www.ogv.cz>

Registr sbírek výtvarného umění

Regionální galerie v České republice od 60. let 20. století naplňovaly papírovou kartotéku sbírkových předmětů, která byla umístěna v Národní galerii v Praze. Tato kartotéka byla cenným souhrnným zdrojem informací o sbírkách. Po zrušení přístupu k papírové kartotéce ze strany galerie, a též proto, že byla kartotéka po roce 1989 doplňována velmi sporadicky, vyplynula potřeba souhrnného katalogu předmětů spravovaných galeriemi. Vstříc vyšlo Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví při Moravském zemském muzeu v Brně, které na základě požadavků ze strany Rady galerií ČR vyvinulo katalog sbírek nazvaný Registr sbírek výtvarného umění – katalog sbírek členských galerií RG ČR. V současné době se projektu účastní 27 muzeí umění z České republiky a databáze obsahuje 201.000 sbírkových předmětů. Souběžně probíhá v gesci RG ČR projekt Muzejní autority, což je databáze ověřených údajů o osobách, korporacích a místech oboru výtvarného umění, zdroj pro jednotný zápis jmen autorů v Registru a lokálních databázích zúčastněných galerií a nástroj přispívající k jednotnosti a správnosti sbírkové dokumentace.

Karolína Šimůnková

Mgr. et Mgr. Karolína Šimůnková, absolventka Právnické fakulty a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze. Pracovnice Národního archivu nejprve v oddělení kontroly výkonu spisové služby, fondů státní správy po roce 1992 a elektronických dokumentů, posléze v oddělení fondů veřejné správy 1945–1992. Ve své pedagogické a publikační činnosti se věnuje zejména předarchivní péči a právní úpravě oboru archivnictví a spisová služba a ochraně osobních údajů při zpřístupňování a nahlížení do archiválií.

Kontakt: Národní archiv
Archivní 4, 149 00 Praha 4
Česká republika
E-mail: karolina.simunkova@nacr.cz
URL: <http://www.nacr.cz>

Problematika zpřístupňování digitalizovaných archiválií v praktických příkladech

Příspěvek se věnuje problematice digitalizace a zpřístupňování digitalizovaných archiválií z archivních souborů Národního archivu z fondů veřejné správy z let 1945–1992, konkrétně pak fondům z provenience ÚV KSČ, zejména členským kartotékám a některým oddělením ÚV KSČ a dále fondu Státního soudu Praha. Téma je zpracováno s přihlédnutím ke specifikům jednotlivých digitalizovaných souborů, jejich třídění, poškození a ochraně některých údajů z hlediska platné legislativy.